

ENERGINET
Myndighedsenheden

Energinet
Tonne Kjærsvvej 65
DK-7000 Fredericia

+45 70 10 22 44
info@energinet.dk
CVR-nr. 28 98 06 71

Dato:
30. august 2022

Forfatter:
LK-LKB

ÆNDRINGSBILAG – AFRR INDKØBSMETODE

1. Indledning

Energinet anmeldte den 29. juni 2022 en supplerende ændring af metoden for aFRR kapacitetsmarkedet i DK1. Energinet ønsker med nærværende ændringsbilag at ændre bududvælgelsesprincippet for aFRR-markedet, så det ensrettes med det bududvælgelsesprincip, der anmeldes for indkøbet af mFRR-kapacitet i månedsauktionerne i DK2 medio september 2022.

Ændringsbilaget skal træde i kraft sammen med de øvrige anmeldte ændringer til aFRR marked, jf. anmeldelse af 29. juni 2022.

Energinet ønsker at ensrette bududvælgelsesprincipperne på tværs af kapacitetsmarkeder, så der er størst mulig ensretning og dermed bedre gennemsigtighed.

Energinet ser et behov for at implementere et særskilt bududvælgelsesprincip for kapacitetsauktioner, der er nationale og som har en varighed på mere end ét døgn. Det vil sige markeder, der i en overgangsperiode frem mod det fællesnordiske kapacitetsmarkeder fortsat er nationale og dermed varetager rent nationale behov. For disse typer af auktioner, giver det ikke mening at gennemføre algoritmisk bududvælgelse, idet likviditeten i markederne, sammensætningen af potentielle leverandører og dermed den faktiske konkurrence medfører, at resultaterne bliver ugenomsigtige og medfører ufordelagtige overspring af bud, der hverken er til gavn for elsystemet, elforbrugerne eller leverandørerne af balanceringsressourcer.

Der er derfor behov for at afvige fra de principper, der eksempelvis er godkendt for det fællesnordiske kapacitetsmarked for indkøb af aFRR, jf. ACERs afgørelse 19-2020 for det fællesnordiske marked for indkøb af aFRR balanceringskapacitet¹, idet betingelserne, som nævnt ovenfor, for de nationale auktioner med længere varighed end ét døgn, er nogle helt andre.

Energinet ønsker derfor at implementere et nyt bududvælgelsesprincip for aFRR kapacitetsmarkedet i DK1, så bududvælgelsesprincippet matcher de behov der er for markeder, hvor likviditeten er lav og hvor der er behov for at øge transparensen, så der derigennem på sigt kan tiltrækkes nye aktører til markedet, så konkurrencen kan forbedres.

2. Metodeændring

Bududvælgelsen finder i dag sted ved hjælp af en algoritme, der minimerer summen af alle accepterede bud værdiansat ud fra det enkelte buds pris, således at det samlede behov dækkes med mindst mulige omkostninger. Energinet springer bud over, såfremt det minimerer de samlede leveringsomkostninger. På aFRR-markedet indkøbes der i dag 100 MW, og da den maksimale budstørrelse er på 50 MW, er markedet domineret af få meget store aktører, da mindre bud springes over som følge af minimeringsproblemet. Det betyder, at mindre aktører ikke har noget incitament til at melde bud ind, da de alligevel vil blive valgt fra. Det har den konsekvens, at konkurrencen på markedet svækkes og ej heller forbedres.

Ved at ændre udvælgelsesmekanisme i aFRR-markedet i DK1 til ren prisrækkefølge (kr./MW), identisk med den kommende metodeændring til mFRR-månedsmarkedet i DK2, vil de billigste bud altid blive valgt først, dvs. buddene ordnes efter pris (kr./MW) og buddene udvælges i rækkefølge indtil behovet er dækket.

¹ ACERs afgørelse 19-2020 for det fællesnordiske marked for indkøb af aFRR balanceringskapacitet vedrører udelukkende det fællesmarked og forholder sig ikke til regelsæt for nationale kapacitetsmarkeder.

Denne ændring kan føre til et potentielt overindkøb. Energinet forventer et potentielt overindkøb på 10-20%, hvilket anses som acceptabelt for at sikre den nødvendige konkurrence på aFRR-markedet og dermed det mest priseffektive indkøb på sigt.

Såfremt der ikke skabes en mulighed for, at mindre bud kan deltage i markedet, er det Energinets vurdering, at likviditeten vil forblive meget lav. Energinet mener således, at de potentielt øgede omkostninger, der kan komme til indkøb af aFRR kapacitet på kort sigt som følge af et potentielt overindkøb, er med et at sikre et mere økonomisk effektivt indkøb på langt sigt, fordi det vil gøre det attraktivt for aktører med mindre bud at deltage. Energinet finder det nødvendigt at tillade et muligt overindkøb for at opnå en bedre likviditet og konkurrence på langt sigt.

Det er derfor Energinets forventning, at dette tiltag vil kunne tiltrække flere nye aktører, ligesom det er forventningen, at den fremtidige sammensætning af leverandører vil bestå af flere mindre aktører som følge af et mere diversificeret teknologimix. Dette vil medføre, at der på sigt opstår en bedre konkurrence, hvilket vil være med til at minimere det potentielle overindkøb, fordi der herigennem skabes incitament til at indmelde mindre bud, idet chancen for at blive accepteret herved stiger.

Udvælgelse af bud i pristrækkefølge er alene knyttet til det nationale aFRR-markedet og afløses derfor af betingelserne for det fællesnordiske aFRR kapacitetsmarked, når DK1 bliver en del heraf. Det forventes, at DK1 kan være en del af det nordiske aFRR-kapacitetsmarked senest ved implementeringen af PICASSO i Norden.

Energinet fastholder pay-as-bid som afregningsprincip for aFRR kapacitetsmarkedet i DK1, idet likviditeten er meget lav, hvilket medfører, at der er ringe incitament til at byde i overensstemmelse med anlæggenes marginaleomkostninger. Det er Energinets vurdering, at dette bedst mitigeres af pay-as-bid som afregningsprincip, da der herved ikke vil være incitament til forsøge at få dyrere bud ind til at sætte en eventuel marginal afregningspris.

Når DK1 bliver en del af det fællesnordiske aFRR kapacitetsmarked ændres afregningsprincippet til marginalprisafregning.

3. Retsgrundlag

Der henvises til retsgrundlaget i Energinets anmeldelse af 29. juni 2022.

Det bemærkes særskilt ift. ACERs afgørelse 19-2020 vedrørende det fælles nordiske kapacitetsmarked, at denne ikke er bindende ift. Energinets valg af prisudvælgelsesprincip på de nationale markeder.

Vurdering af metoden efter elforsyningslovens § 28, stk. 2, nr. 16

Det følger af elforsyningslovens § 28, stk. 2, nr. 16, at Energinet skal anvende gennemsigtige, ikke-diskriminerende, markedsbaserede metoder ved anskaffelse af den energi, der er nødvendig for udførelsen af Energinets hverv.

Markedsbaseret

Metoden er markedsbaseret i kraft af åbne udbud, der dækkes af og prisfastsættes i markedet.

Denne ændring til anmeldelsen af 29. juni 2022 medfører endvidere, at en endnu større del af markedets aktører får incitament til at deltage, idet bududvælgelsesprincippet hermed medfører, at mindre bud kan tage del i leverancen. Dette vil medføre bedre konkurrence, der på sigt vil sikre et økonomisk effektivt indkøb.

Ikke-diskrimination

Den anmeldte ændring af vilkår og betingelser for indkøb af aFRR i DK1 fastlægger en metode, der er gældende for alle potentielle bydere ved det pågældende udbud.

Energinets udbudsbetingelser inkl. nærværende metode for aFRR er ikke-diskriminerede, idet udbudsbetingelserne hverken favoriserer eller diskriminerer mellem forskellige leverandører, så længe disse er i stand til at opfylde de tekniske krav m.v., der stilles.

Gennemsigtige

Den anmeldte ændring af vilkår og betingelser er gennemsigtig, da vilkår og betingelser på markedet er gennemsikkelige. Reglerne fremgår af udbudsbetingelserne, der er offentliggjort på Energinets hjemmeside.

Denne ændring til anmeldelsen af 29. juni 2022 medfører, at metoden for indkøb af aFRR kapacitet i DK1 bliver mere gennemsigtig, da udvælgelsen af bud bliver mere transparent og gennemsikkelig. Ydermere øges gennemsigtigheden på tværs af kapacitetsmarkederne ved at bududvælgelsesprincippet ensrettes for kapacitetsmarkeder med en auktionsperiode på mere end én dag.